Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus
SIR GÂR • CARMARTHENSHIRE
Public Services Board

2.00pm, Dydd Mercher 23 Tachwedd 2022
Zoom

COFNODION

Yn bresennol	
Enw	**Corff/mudiad**
Y Cynghorydd Darren Price (Cadeirydd)	Cyngor Sir Caerfyrddin
Noelwyn Daniel	Cyngor Sir Caerfyrddin
Mydrian Harries	Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru
Y Cynghorydd Elwyn Williams	Awdurdod Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru
Daron Herbert	Cyfoeth Naturiol Cymru
Yr Uwch-arolygydd Stuart Bell	Heddlu Dyfed Powys
Carys Morgans	Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd
Michael Thomas	Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda
Marie Mitchell	Cymdeithas Gwasanaethau Gwirfoddol Sir Gaerfyrddin
Wyn Morris	Adran Gwaith a Phensiynau
Catherine Mealing-Jones	Awdurdod Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog
Andrew Charles	Llywodraeth Cymru

Hefyd yn bresennol	
Enw	**Corff/mudiad**
Gwyneth Ayers	Cyngor Sir Caerfyrddin
Llinos Evans	Cyngor Sir Caerfyrddin
Kate Harrop	Cyngor Sir Caerfyrddin
Wendy Phillips	Cyngor Sir Caerfyrddin
Amy Richmond-Jones	Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru
Dafydd Llywelyn	Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd
Sarah Hopkins	Cynnal Cymru
Gareth Jones	Cyngor Sir Caerfyrddin
Richard Walters	Cyngor Sir Caerfyrddin

1. Croeso, Cyflwyniadau ac Ymddiheuriadau

Ymddiheuriadau	
Enw	**Corff/mudiad**
Barry Liles	Prifysgol Cymru Y Drindod Dewi Sant
Huwel Manley	Cyfoeth Naturiol Cymru
Andrew Cornish	Coleg Sir Gâr

Maria Battle	Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda
Jo McCarthy	Iechyd Cyhoeddus Cymru
Yr Uwch-arolygydd Clark Jones-John	Heddlu Dyfed Powys
Christine Harley	Gwasanaeth Prawf

Croesawodd Darren Price, y Cadeirydd, bawb i'r cyfarfod rhithiol.

2. Cyflog Byw Go Iawn

Rhoddodd Dafydd Llywelyn, Cadeirydd Grŵp Llywio Rhanbarth Canolbarth a Gorllewin Cymru, a Sarah Hopkins, Cyfarwyddwr Cynnal Cymru gyflwyniad ar y Cyflog Byw Go Iawn a'r gwaith a wnaed yng Nghanolbarth a Gorllewin Cymru. Darparwyd trosolwg:

- £10.90 yw y Cyflog Byw Go Iawn presennol, mae'n cael ei gyfrifo'n flynyddol gan sefydliad annibynnol, Resolution Foundation, a'i oruchwylio gan Gomisiwn Cyflog Byw. Mae'n ystyried costau byw, yn enwedig eleni gyda'r cynnydd mewn costau ynni, trafnidiaeth, rhent, costau gofal plant ac ati.
- Mae'r Cyflog Byw Go Iawn yn cael ei dalu i bob gweithiwr dros 18 mewn sefydliadau sy'n gefnogol i'r fenter tra bod y cyflog byw cenedlaethol yn cael ei dalu i bob gweithiwr dros 23 oed.
- Ers Covid, mae cynnydd wedi bod yn y momentwm a'r diddordeb yn nifer y cyflogwyr achrededig, gyda bron i 500 yng Nghymru ar hyn o bryd.
- Yn seiliedig ar ddata'r ONS, ar hyn o bryd mae 144,000 o weithwyr ar draws Cymru ddim yn derbyn cyflog byw go iawn.
- Hyd yma, mae'r achrediadau wedi codi bron i 18,000 o weithwyr ar y Cyflog Byw Go Iawn ac wedi rhoi bron i £67 miliwn yn ôl i bocedi gweithwyr ar gyflogau isel.
- Mae Llefydd Cyflog Byw yn ardaloedd ar draws y DU sy'n hyrwyddo'r Cyflog Byw Go Iawn ac sydd â chynllun gweithredu tair blynedd.
- Rhanbarth Canolbarth a Gorllewin Cymru fydd rhanbarth Cyflog Byw Go Iawn cyntaf yng Nghymru.
- Mae'r cynllun gweithredu wedi bod mewn lle ers naw mis.
- Mae'r sectorau wedi'u targedu yn cynnwys, amaethyddiaeth, twristiaeth, bwyd, manwerthu, lletygarwch a chyhoeddus.
- Darparwyd data i gefnogi'r angen am Gyflog Byw Go Iawn.
- Ar draws y rhanbarth, mae 103 o gyflogwyr achrededig sydd wedi arwain at godi 2,762 o weithwyr.
- Ar draws Sir Gaerfyrddin, mae 28 o gyflogwyr achrededig, ac mae hynny wedi arwain at godi 436 o weithwyr.
- Mae yna fuddion cyflogwr i'r Cyflog Byw Go Iawn hefyd, h.y. gwell recriwtio a chadw staff a chysylltiadau â lles ac iechyd staff ehangach.
- Mae disgwyl adroddiad manwl gan Brifysgol Caerdydd cyn y Nadolig a fydd yn cynnwys manteision i gyflogwyr ar draws sectorau.
- Mae'r Cyflog Byw Go Iawn yn cefnogi sawl Nod Llesiant.

Rhoddodd nifer o aelodau ddiweddariad ar y sefyllfa bresennol:

- Mae GTACGC wedi cynnal ymarfer gwerthuso swyddi a bydd strwythur cyflog newydd yn cael ei gyflwyno i'w cyfarfod Bwrdd ym mis Rhagfyr.
- Mae CNC eisoes wedi sicrhau achrediad Cyflog Byw Go Iawn.
- Mae CAVS yn talu'r Cyflog Byw Go Iawn ac yn edrych i wneud cais am achrediad.

Gofynnwyd cwestiynau am yr effaith gyda chontractwyr a'r gadwyn gyflenwi ehangach. Eglurwyd y disgwyliad a nodwyd y gellid datblygu hyn dros gyfnod o amser.

Diolchodd Darren Price i Dafydd Llywelyn a Sarah Hopkins am eu cyflwyniad.

GWEITHREDU	
Cysylltu â Dafydd Llywelyn os oes diddordeb mewn bod yn rhan o'r Grŵp Llywio Cyflog Byw Go Iawn	Pawb

3. Y Rhyngrwyd Pethau

Rhoddodd Gareth Jones, Rheolwr Rhaglen Ddigidol, Bargen Ddinesig Abertawe, gyflwyniad ar Y Rhyngrwyd Pethau, sy'n gysyniad o gysylltu pethau nad ydynt wedi eu cysylltu o'r blaen.

- Y nod yw darparu data i wneud penderfyniadau. Yr enghraifft gyntaf o Rhyngrwyd Pethau oedd peiriant gwerthu Coca-Cola yn hysbysu pryd mae angen ei ail-lenwi.
- Rhoddwyd enghreifftiau o ble mae hyn yn cael ei ddefnyddio yn ein bywydau bob dydd, e.e synwyryddion mewn biniau yn anfon signal pan fo angen eu gwagio. Mae Rhyngrwyd Pethau yn ddiwydiant sy'n tyfu.
- Mae yna cyfryngau cysylltedd amrywiol e.e. 3G, 4G, 5G, di-wifr, band eang a LoRaWAN. Gellir cysylltu LoRaWAN yn syml ac yn rhad, gan ddefnyddio lled band isel, gyda'i fantais yn ystod hir, pŵer isel, lefel fach o ddata a chost isel.
- Ar draws y rhanbarth, mae dros 240 o borthfeydd LoRaWAN, gyda Sir Gaerfyrddin yn arwain y ffordd.

Mae Heddlu Dyfed Powys yn enghraifft dda o sut mae defnyddio'r dechnoleg ar gyfer prosiectau amrywiol.

Awgrymodd Dafydd Llywelyn y gallai porth gael ei leoli ym Mhencadlys yr Heddlu. Cadarnhawyd bod trafodaethau cychwynnol mewn perthynas â hyn wedi digwydd.

Diolchodd Darren Price i Gareth Jones am ei gyflwyniad.

GWEITHREDU	
Cysylltwch â Gareth Jones i drafod cyfleoedd ar gyfer Phyrth LoRoWAN	Pawb
Cadarnhau y diweddaraf ar y porth ym Mhencadlys yr Heddlu, trefnu i gydweithiwr TG gysylltu â Heddwyn Thomas, DPP, i symud ymlaen ac adborth i Dafydd Llywelyn	Kate Harrop

4. Costau Byw

Rhoddodd Noelwyn Daniel ddiweddariad ar y digwyddiad a gynhaliwyd yn Llanelli yn ddiweddar. Roedd tua 100 yn bresennol o wahanol sefydliadau. Y prif ganlyniadau oedd:

- Angen codi ymwybyddiaeth o'r gefnogaeth sydd ar gael ar hyn o bryd.
- Cyfleu neges gyson.
- Sicrhau bod pob cyswllt yn cael eu uchafu.
- Mae diffyg cydlynu o gwmpas mynediad i waith i bobl ifanc e.e. prentisiaethau, rhaglenni graddedigion ac ati.
- Angen gwella gwybodaeth am gludiant sydd ar gael.
- Nid yw pob preswylydd â chyswllt digidol ac felly'n colli allan ar wybodaeth a chefnogaeth allweddol.

Y camau nesaf

- Amlygu a hyrwyddo'r swm helaeth o fuddion sydd heb eu hawlio
- Cefnogi banciau bwyd
- Cymorth gyrfa mewn ysgolion
- Edrych ar ffyrdd traddodiadol o gyfathrebu i gyrraedd y rhai nad ydynt â chyswllt digidol.
- Rhannwch arferion gorau a mapio beth mae pawb yn ei ddarparu.
- Ailsefydlu Hwb Fach y Wlad yn ychwanegol i'r tair Hwb a leolir yn y prif drefi.
- Gwella lefel y gefnogaeth a ddarperir yn y tair Hwb trefol drwy gael swyddogion ymroddedig ychwanegol e.e. tai, cyflogadwyedd, safonau masnach, Canolfan Cyngor ar Bopeth. Bydd hyn yn dechrau ar 1 Rhagfyr.

GWEITHREDU	
Cylchredeg crynodeb o adborth o'r digwyddiad Costau Byw (26.10.2022)	Tîm Cefnogi'r BGC
Cysylltu â Noelwyn Daniel os oes diddordeb mewn darparu cymorth a chyngor o fewn y gwasanaeth cwsmeriaid Hwb yn Rhydaman, Caerfyrddin a Llanelli.	Pawb

5. Cofnodion a Materion yn codi

28 Medi 2022

Cytunwyd bod y cofnodion yn gofnod gwir a chywir.

Nodwyd bod y system fynediad ar gyfer y swyddfa yn Llandeilo wedi ei sefydlu a'i bod bellach ar gael ar gyfer gweithio aml-asiantaeth.

Cofnod o'r Camau Gweithredu

Darparwyd y wybodaeth ddiweddaraf am y camau gweithredu blaenorol.

GWEITHREDU	
Rhoi gwybod i staff fod swyddfa Llandeilo ar gael i staff ei defnyddio	Pawb

6. Unrhyw fater arall

Cafodd y ddwy eitem ganlynol eu dosbarthu er gwybodaeth:

- Integreiddio Chwarae a Blynyddoedd Cynnar
- Cyfleoedd Grant Amgylcheddol

7. Cyfarfodydd y dyfodol

- 19 Ionawr 2023 (1:30yp)
- 28 Chwefror 2023 (2yp)
- 25 Ebrill 2023 (2yp)